

„Nekem ott van az otthonom, ahol a családom”

Idén lesz 70 éves, és ezt büszkén vállalja. Az ország legfiatalabb nagymamája volt, amikor 31 éves korában megszületett az unokája, Tina – ma sokan Mamának szólítják, és ő legszívesebben örökbe fogadna minden rászorulót, magához ölelné az egész világot. Hangjával, természetes és hiteles előadásmódjával, a dalaiban testet öltő ősi kultúrával elbűvöli hallgatóságát és örömet, szeretetet visz az emberek életébe. Bangó Margit gyáli otthonában fogadta a Természetgyógyász Magazin munkatársát, akivel azonnal közvetlen hangot ütött meg, tegezésre váltott.

– Gyönyörű otthonod van, sajátos hangulatú. Áll még a hatalmas fenyő is. Itt minden a művésznő ízlését tükrözi?

– Imádom ezt a házat, két éve költöztünk ide a kis Tinával, dédunokámmal. Ő mondta, hogy mama, állítsunk idén nagy fát! Velem lakik, a szülei és a húga néhány utcával odébb, és az én húgom is a közelben él. Látnád csak nyáron, amikor nyílnak a rózsáim, a virágaim! Kispesten laktam 48 évig, és azt mondtam, én onnan már el nem megyek. Egy telken, két házban laktunk az unokámmal, együtt sütöt-

tünk-főztünk, ott voltak a dédunokák, Vivikém és a kis Tina, mindig hangos volt a ház. Amikor ők Gyálra költöztek, hirtelen olyan üres lett! Másnap mondtam Tinámnak, add fel a házat, hirdesd, én is költözöm! Nekem ott az otthonom, ahol a családom. El se akarta hinni, de így lett, az első vevő megvette, én

ban aludt el. Most már 19 éves, vőlegénye van, egy bőgőművész, jó látni, hogy boldogok. Nagy Tinámék is közel vannak, csak ideszól, ha dolga van, hogy mama, tudsz-e menni Vivikéért az iskolába, és már megyek is. Vivi ke 8 éves, tündéri kislány.

A húgom is a közelben lakik, sajnos már csak két testvérem él a nyolcból. Én voltam a legbetegesebb, mégis ők mentek el fiatalon.

– Úgy tudom, komoly betegségekkel, a rákkal is meg kellett küzdened. Mi adott ehhez erőt?

– A Megváltó és a szeretet. Nem szívesen beszélek a betegségekről, eleget nyilatkoztam róla, ami volt, elmúlt, túl vagyunk rajta. Isten megmutatta az én életemben a hatalmát nem egyszer. Amikor komoly bajban voltam, ott volt, és azt mondta: ne félj, veled maradok.

Bangó Margit, az ország Mamája

pedig, amikor megláttam ezt a gyáli házat, ami akkor még nem volt befejezve, azonnal beleszerettem. Nekiálltam építkezni, egyedül. Külső-belső, minden olyan, amilyennek szerettem volna.

– Négy unokád van, de hány dédunokád?

– Ricsikénél egy kislány, Elikéknél két csodás gyermek, egy fiú, egy lány, Mónika még nincs férjnél. Legidősebb unokám, Tina volt velem a legtöbbet, ott született nálam a lánya, a kis Tina, aki most velem lakik. Emlékszem, egy-másfél éves volt csak, még alig tudott járni, de jött a mamához, velem aludt, még 16 éves korában is előfordult, hogy a mama puha karjai-

– Szerepet játszott a gyógyulásodban a hit, az, hogy nem aggodalmaskodtál, nem féltél?

– Biztos! Ha aggódtam is, nem magamért, hanem a szeretteimért, hogy ha itt hagyom őket, akkor nem tudok tovább segíteni nekik, és át kell élniük azt a fájdalmat, hogy elveszítenek. Én nem félek semmitől, mert az Úr kezében van a sorsom ügyis. Amikor megtudtam, hogy rákos vagyok, jött az első kétségbeesés, tíz percig tartott. Akkor elszégyelltem magam: miért vagyok ilyen kishitű? Borulj le, és beszélj a te Atyáddal, mondta bennem egy hang. Így tettem, és azt

A 100 Tagú
Cigányzenekarral
beutazta a világot

„Van kiút minden helyzetből, ha hittel vagyunk, és nem adjuk fel”

Interjú a Kossuth-díjas előadóművésszel, a 100 Tagú Cigányzenekar örökös szólistájával

„Amikor megtudtam, hogy rákos vagyok, jött az első kétségbeesés, tíz percig tartott. Akkor elszégyelltem magam: miért vagyok ilyen kishitű? Borulj le, és beszélj a te Atyáddal, mondta bennem egy hang.

kértem tőle, ha jónak látja, tartson meg engem, de legyen meg az akarata. Nem mondom, hogy nem volt nehéz, amikor a kezelésekorán elvezítettem a hajam, ami mindig a fő ékességem volt, nem mondom, hogy nem volt részem sok szenvedésben. De igenis van kiút minden helyzetből, ha hittel vagyunk, és nem adjuk fel, nem kételkedünk Istenben és az ő kegyelmében.

– Annak idején hat hónapot töltöttem kórházban, vidámságot, örömet és szeretetet vittél a kórtermekbe, a beteg társaidnak. Hogyan volt ehhez is erőd?

– Ott volt mellettem a Biblia, és velem volt a hangom, ami Isten adománya. Énekeltünk, beszélgettünk, azt mondták, a nálam erősebbeknek is én adtam erőt. Karácsonykor is bent voltam. Volt ott egy csodálatos orvos, Bibliával a hóna alatt járta a betegágyakat, nyugalom, békeség áradt belőle, ő is beszélgetett a betegekkel, biztatta őket. Hozzám sosem jött, ez kicsit rosszul esett. Amikor hazabekötöttak, akkor jött csak oda, elköszönni. Akkor mondta, hogy azért nem ült az én ágyamhoz sosem, mert úgy látta, hogy olyan hitem és erőm van, nincs rá szükségem, inkább a gyengébbekhez ment. Akkor megértettem, megöleltük egymást, szeretetben váltunk el.

– Erőd az évek múlásával sem fogyatkozik, rengeteg előadást tartottál decemberben, és a

jövő év is zsúfoltnak érkezik. 70 évesen olyan aktív vagy, hogy azt megirigyelhetik a fiatalok. Mi a titkod?

– Nincs titok. A zene iránti alázat és a zene mérhetetlen szeretete, az visz előre. Amíg a Jóisten él, énekelni akarok. Nincs arra szó, milyen szeretetet kapok az emberektől cserébe, a 2 évestől a 102 évesig. Én ugyanaz a vásárosnaményi cigánylány maradok, akárhány éves is leszek, és lehet valaki miniszter vagy koldus, egyformán szólok hozzá. Sosem felejttem el például, amikor Miami-ban koncerteztünk és utána dedikáltam a könyvem, oda jött hozzám egy 45 év körüli férfi, megfogta a kezem és sírva fakadt.

NÉVJEGY

Bangó Margit

1950. április 4-én született a Szabolcs megyei Vásárosnaményban Szabó Margit néven, tradicionális muzsikussal család gyermekeként. A Bangó nevet első házasságkötésekor vette fel, és bár a házasság csak rövid ideig tartott, ezen a néven vált ismertté, így megtartotta művésznévként.

1967-ben a Magyar Rádió által meghirdetett tehetségkutató meghallgatására az édesanyja nevezte be. A tehetségkutatón készült felvételt a rádió sugározta, és a fiatal lány egy csapásra országos ismertségre tett szert. Hosszú, kitartó munka következett, Bangó Margit a magyar nóták és cigánydalok százait tanulta meg és adta elő, több felvételt készített vele a rádió és a televízió. Az 1980-as években jött létre a legendássá vált Bangó Margit–Horváth Pista kettős.

Az 1990-es évek elején lett a 100 Tagú Cigányzenekar szólistája. Végigturnézták a világot a több száz éves hagyományokkal rendelkező cigány- és népdalokkal. Sok olyan helyre eljutott ez a magyar kulturális kincs Bangó Margit közvetítésével, ahol másként talán sosem ismerték volna meg.

Bangó Margit előadása egyformán hiteles és színvonalas, akár a világ egyik legnagyobb és leghíresebb koncerttermében ad elő, akár egy kisvendéglőben, akár egy szimfonikus nagyzenekarral áll színpadra, akár egyetlen hegedűssel, és ugyanez a hitelesség jellemző a stúdiófelvételeire is. Zenei repertoárja egy „hungarikum zenetár”, amely megőrzi a jövő nemzedék számára a sok száz éves magyar és roma értékeket.

Közel húsz önálló CD-t és több DVD-t készített, szerepelt filmekben és különböző televíziós produkciókban, négy szakácskönyve nagy siker lett. Számos kitüntetés és díj birtokosa, többek közt megkapta 1994-ben a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztjét, 2000-ben a 100 Tagú Cigányzenekarral együtt Magyar Örökség Díjat, 2006-ban pedig Kossuth-díjat kapott. Vásárosnamény, Kékestető és Versend díszpolgára.

Családja folytatja a zenei hagyományokat. Lánya, Bangó Mária is előadóművész. Unokája, Tina és az ő férje, Emilio szintén ismert énekes, jelenleg a Sláger TV Drága család című napi zenés reality főszereplője.

„Nem tudom megállni, hogy ne segítsek ott, ahol szükségét látok”

Elmondta, hogy a kórházból jött ki saját felelősségére a koncertem kedvéért, szív műtét után, és megköszönte, amit kaptam tőlem. A könyvekig megírtam. Év végén 400 árva gyereknek énekeltem a cigány önkormányzat

szervezésében, mama, mama, kiabálták, és legszívesebben mindet hazavittem volna. Ha a Jóisten adna nekem egy lottóötös főnyereményt, vennék egy hatalmas kastélyt, összeszedném az árva gyerekeket és mindről gondoskodnék. Az utóbbi 15 évben egyre többen szólítanak Mamának, és én boldog vagyok, hogy az ország Mamája lettem, ez nagyon jó érzés. Sokat járok idősök otthonába, fiatalokhoz fesztiválokra, akkor vagyok boldog, ha örömet szerezhetek, ha boldoggá teszi őket, amit adni tudok. Adni a legszebb dolog a világon!

– Mindaz, ami benned van, ez a nagy hit, a nagy szíved, az életszereteted, mennyire hoztad otthonról? Mit gondolsz, genetika vagy neveltetés, mitől függ, hogyan állunk az élet dolgaihoz?

– Genetika is, biztosan, neveltetés és családi örökség is, meg elhatározás, de elsősorban a Jóisten kegyelme. Ahogy a Biblia mondja: nem te választasz engem, én választalak ki anyád méhétől fogva. Zenesz családba születtem, édesapám cimbalmos volt, édesanyám gyönyörűen énekelt. Tizenegyen laktunk egy szobában, a nagyapám is velünk lakott, mégis békességben és szeretetben éltünk, egy falatot nem ettünk egymás nélkül. A vallásba bele-nőttem, iskolába menet minden reggel beszaladtam a templomba és kértem valamit. Volt mit, mert borzasztó szegények voltunk. Előfordult, hogy a kenyértartóból a morzsákat eszegettem ki. Anyám néha a semmiből teremtetett élt az asztalra. 950 forint volt apám fizetése, amikor megkapta, anyám ment szépen a boltoshoz, a henteshez, mindenkinek megadta, ami járt, mert felírásra vásárolt egész hónapban. Mi, gyerekek zsebpénzt fagyira, mozira már nem kaptunk, de kifigyeltük, hová hoznak szemet, és felajánlottuk, hogy levisszük a pincébe, vagy kert-ásást, gazolást vállaltunk, mindig kerestünk magunknak munkát, ha egyikünk megtudott valamit, szólt a többinek, a pénzt pedig elosztot-

tuk. 50 fillér volt a fagy, két vagy három forint a matinéra a jegy, az volt a dőzsölés, ha mindkettőre jutott. Jenő bácsi, a boltos 2 forintért adott 5 kiló nápolyitörmeléket, tudod, ami a nápolyis doboz alján maradt, azt öntötte bele, imádtuk, hazavittük, elosztottuk. Megtanultuk becsülni az életet, a nagyszüleink már be voltak vagonírozva a zsidókkal együtt, de azt a vagon már nem engedték el. Vásárosnaményban több zsidó is lakott, jó barátságban voltunk velük. A családjuk művelt volt és fontosnak tartotta a tanulást. Én negyedik gyereknek születtem a kilencből, nem a legidősebbnek, de valahogy az évek során én vettem át az anyaszerepet. Soha nem feledhetjük el, honnan jöttünk. Vásá-

rosnamény ma is a szívem közepe.

– A Kos jegyében születted. Jelentett ez

A legendássá vált Bangó Margit-Horváth Pista kettős

Bangó Margit 40 éve van a zenepályán

Mintha egy divatmagazinnál lépett volna elő

Második férje, Járóka Sándor cigányprimás volt

valamit az életben?

– Hát persze!

A Kos bátor, a végig elmegy az igazáért, és néha fejfel megy a falnak, csak azután gondolkodik, ez velem is előfordult. De jólelkű, jószívű. Én sem tudom megállni, hogy ne segítsek ott, ahol szükségét látok. A kocsimban mindig van kikészítve pénz a koldusok számára. Nem érdekel, miért áll ott és mire fogja költeni a pénzt, amit

adok, ez már az ő dolga. Ha ott van, akkor biztosan szüksége van segítségre, másként nem állna ott, nem igaz?

– Nem tartasz attól, hogy visszaélnek a jószívűségeddel? Nemcsak a koldusok, hanem mások, akiknek adsz, és érdemtelenné bizonyulnak rá.

– Az ember nem érdem szerint ad, hanem szívből. A Jóisten dolga a többi.

– Négy szakácskönyvet írtál, ebből három elhozta a Gourmand Awards első díját. Ezek elsősorban a hagyományos magyar és cigány konyha receptjei. Ezeket is otthonról hoztad?

– Igen, sokat hoztam a családból, cigány, zsidó és magyar ételeket, az egész családjunk nagyon jól tudott sütni-főzni. 15 éves koromban feljöttem Pestre a bátyám feleségének a családjához a Dob utcába, és egy zsidó étteremben dolgoztam, ott is sok mindent ellestem. Erdély közel volt hozzánk, úgyhogy az erdélyi ízek és receptek is befolyásoltak. Mindehhez hozzátettem a fantáziámat. Nagy kreátor vagyok a konyhában, imádom sütni-főzni, a savanyú káposztás nokedlinak sült oldalassal vagy a lecsós nokedlinek rántott hússal nincs párja! Nem készültem én szakácskönyvszerzőnek, a Hal a tortán című műsört forgattuk, és ott az Év szakácsa lettem, akkor ajánlották fel, hogy kiadják a receptjeimet. Amikor felhívtak, hogy Párizsban díjat nyert a könyvem, először letettem a telefont, velem ne szórakozzanak. De visszahívtak, hogy nem telefonbetyárkodás, tényleg. Küldtek képeket a világ minden részéből, ott állnak Sydney-ben a híres operaház előtt az én szakácskönyvemmel! Ez jó érzés.

– Érdekes, hogy korábban ezeket az ételeket károsnak tartották az egészségre, a legújabb kutatások szerint viszont nem is étkeztek olyan rosszul az őseink. Te mit tartasz az egészséges étkezésről?

– Nem lehetett olyan rossz, mert aki nem halt meg háborúban, járványban, tüdőgyulladásban, az sokáig élt egészségesen, nem jártak ennyit az emberek orvoshoz. Én nem veszek bolti csirkét, az biztos! Az ételnék az ízét és az egészségét is az alapanyag adja. Pontosan tudom, hogy az állatot, amit megeszek, hol és hogyan nevelték, mivel etették. A piacon már tudom, hová megyek húshért, zöldségért, Tóth nénihez vagy Ilonka nénihez, aki nem eteti antibiotikummal az állatait és nem permetez nyakra-főre. Van egy kis konyhakertem, nyáron onnan húzom ki a répát, szedem a petrezselymet. Megérzem a vegyszer ízét az ételen, érzem a szagát! A kertemből szedett paradicsomnak leve van, mint gyerekkorunkban, a paprika harsan, ahogy beleharapok. A húslevesem olyan, mint az arany, mert kukoricán nevelt

„Amikor megszólal a zene, a közönséggel együtt más dimenzióba kerülünk”

kapingálós csirke kerül bele. Olyan disznó húsát sütöm, amit háznál neveltek. Jöhetett ilyen meg olyan divat, mindig is zsírral sütöttem-főztem. Hogy mi van az olajban, azt nem tudjuk, de ha én kisütöm a háznál nevelt liba vagy kacsá háját,

Most... és volt... (mosolya semmit nem változott)

arról tudom, hogy micsoda. Van zsírosbödönöm, a rántott húsnak is más az íze, ha zsírban sütöm. Nálam nincs szeletelt, előre csomagolt felvágott, hanem parasztonka és parasztkolbász van. Én nem tudom, mi az egészséges, de az biztos, hogy a sok vegyszer, adalék és színezék nem az.

– Része a mindennapjaidnak a rendszeres testmozgás? Vagy elég az a mozgás, tánc, amit a fellépéseidre készülve gyakorolsz?

– Ki kell, hogy ábrándítsalak, sosem táncoltam és nem tanultam színpadi mozgást. Amit a színpadon látsz, az jön a maga természetes módján, ha valahonnan, hát odafentről. Próbálni se szoktam sokat, Mága Zoltán újévi koncertje előtt a főpróbán találkoztam először a többiekkel. Az előadás napján viszont délelőttől éjjel egyig színpadon voltam a csavaros gerincemmel, az fizikailag is kemény igénybevétel volt. De ahogy a színpadra felmegyek, egy más tudatállapotba kerülök, minden megváltozik. Eltűnik minden fáradtság és fájdalom, szomorúság, előnt az energia és a boldogság. A fellépés maga az edzés. Nem járok konditerembe és nem tornázom. Viszont kora tavasztól késő őszig boldogan tevékenykedek a kertben. 102 rózsátövem van, Tinától és Emiliótól kaptam, van 14 rózsafám, a többi virágról nem is beszélek. A nehéz kerti munkákhoz már igénybe veszek segítséget, de a rózsák metszését, gondozását nem adom át másnak. A kis Tinának és Vivikének szeretném majd megtanítani. Megnyugvást ad, amikor kiülök a teraszra és végignézek a virágaimon, aztán elindulok a kertben és egyenként megszólítom őket, beszélgetek velük. Sárga futórózsát ültettem a bejáratnál a boltíves kapuhoz, az is szép lesz. Néha elég

fél óra pihenő, vagy csak 5-10 perc, amikor teljesen kikapcsolok, aztán mehetünk tovább, teszem, amit kell.

– Év elején adtál egy szusszanásnyi időt magadnak, de aztán ismét beindul a „nagyüzem”: február 9-én a Budapest Sportarénában lépsz fel a 100 Tagú Cigányzenekar 35 éves jubileumi koncertjén. Milyen kapcsolat fűz a zenekarhoz, aminek örökös szolista vagy?

– Régi és bensőséges. Az 1990-es évek óta dolgozunk együtt. Maximalista vagyok, ahogyan ők is, és már egy szemvillanásból értjük egymást. Végigturmeztuk az egész világot, Guatemalától Jeruzsálemig. Azért ezt a kettőt említem, mert az egyik a leg-szörnyűbb, a másik a legszebb emlék. Guatemalában három helyett végül csak egy koncertet adtunk fél házzal, mert „elfelejtették” meghirdetni, és ott rekedtünk vízum, repülőjegy, minden nélkül, végül kormányközi szinten intézkedtek, hogy haza tudjunk jutni. Izrael pedig, a 40 éve ott élő magyar zsidóság fantasztikus szeretettel fogadott. Nekem külön nagy élmény volt a Szentföldre lépni, ahogy leszálltunk Tel-Avivban, megcsókoltam a földet, és rögtön azt kérdeztem, hogyan juthatnék el Jeruzsá-

lembe. Mondták, csak taxival, de azt se bántam, ahányan befértünk, mentünk.

A koncertkörutat a jeruzsálemi nagyszínházban fejeztük be, elképesztő volt a közönség szeretete. Száz embert összefogni, együtt zenélni csak úgy lehet, ha mindenki alázattal van a munka, a közös feladat és egymás iránt. A 100 Tagú Cigányzenekar páratlan az egész világon.

– A nők általában nem szeretnek beszélni a korukról, de te büszke vagy arra, hogy április 4-én betöltöd a 70. életévedet, jubileumi koncertre is készülsz. Lehet erről többet tudni?

35 éves jubileumi koncert

A 100 Tagú Cigányzenekar február 9-én este 7 órai kezdettel ad 35 éves Jubileumi koncertet a Budapest Sportarénában. A 35 esztendeje született világhírű társulat klasszikus szimfonikus zenekarként működő együttes, a világon egyedülálló zenei formáció. Afrika, Amerika, Ázsia, Ausztrália, Európa számos városában több mint ezer koncertet adott. A Magyar Örökség és Hungarikum díjas 100 Tagú Cigányzenekar nevét s eddigi teljesítményét méltán őrzi az Aranykönyv és a Magyar Szellem Láthatatlan Múzeuma. A nagyszabású, ünnepi koncerten Bangó Margit Kossuth-díjas ikonunk mellett fellép többek közt Masa Anita művésznő, Artisjus-díjas és a Magyar Rádió Énekversenyének különdíjasa, valamint Jakab Csaba, nemzetközileg is elismert erdélyi tehetség.

– Mindig jóban voltam a korommal. Annak idején a pályafutásom 40. évfordulójára rendezett jubileumi koncertet meg kellett ismételni, egy napon két koncertet adtam, CD-t és videóklipet is forgattak velem egyidejűleg. Az 50. jubileumi koncertet a Tüskecsarnokban rendeztük a szimfonikusokkal. Én nem terveztem 70. születésnap nagykoncertet, de olyan sokan kerestek meg ezzel, hogy végül beadtam a derekam. Az Arénába tervezzük, pontos időpontot még nem tudok. Az biztos, hogy most más a koncepcióm, lesznek meglepetések. Csak olyan dalokat választok, amik a legkedvesebbek nekem, és olyan vendégeket hívok meg, akiket a legjobban szeretek. Az biztos, hogy szívem-lelkem beleadom, ahogyan mindig,

mindenből a legjobbat szeretném adni. Szerencsére minden műfaj muzsikusi szeretnek

velem dolgozni, ahogyan a közönségem is minden műfajban szeret engem. Amikor megszólal a zene a színpadon, a közönséggel együtt egy más dimenzióba kerülünk. Ebből

a szempontból mindegy, hány éves vagyok, ez így van már több mint ötven éve, és remélem, így is marad, amíg élek.

Zimber Szilvia ■

Az első házasságából született lányával, Bangó Marikával Sepsiszentgyörgyön

Unokájával, Tinával, és annak férjével, Emilióval

Dédunokájával